

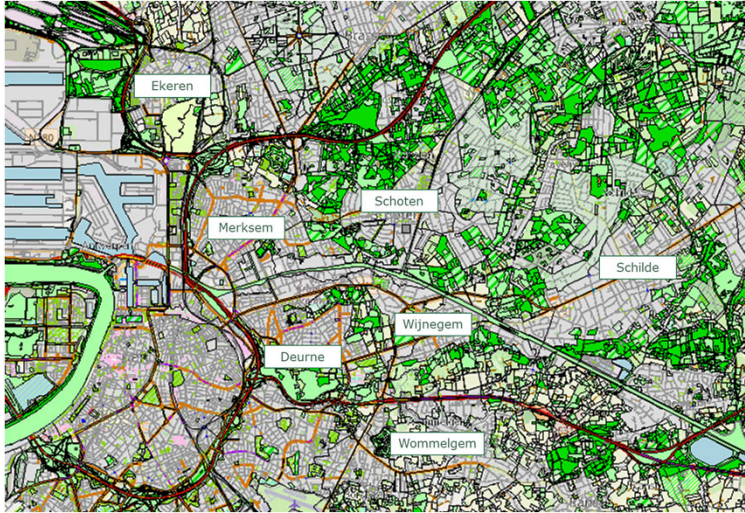
Presentatie gebiedsprogramma

Uitreiking Gruune Schup 2024

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

- We willen jullie vandaag een kort woordje uitleg geven over wat we in het gebiedsprogramma Groen Kruis doen en waarom het belangrijk is voor de provincie

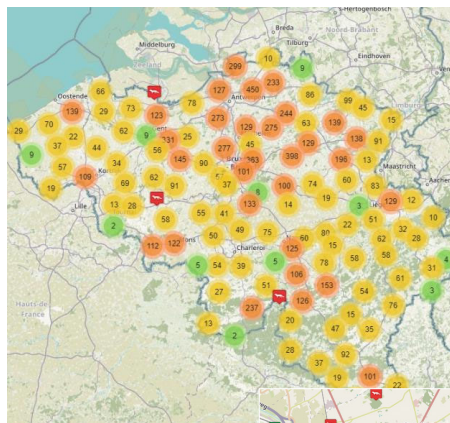
De stedelijke rand rond Antwerpen is sterk verhard en de open ruimte is versnipperd.

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

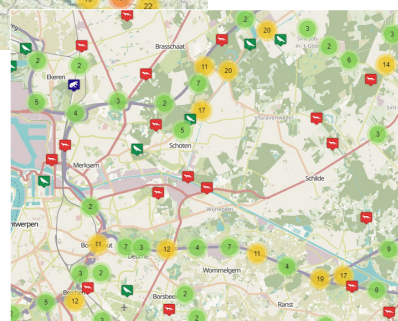
- Wanneer we kijken naar de noordoostelijke rand van Antwerpen, dan zien we dat er best nog wel wat open ruimte te vinden is: zie alle groene vlekjes op de kaart
- Die open ruimte wordt echter van elkaar afgesneden door heel wat infrastructuur zoals drukke wegen, bebouwing en andere verharding
- Die versnippering en verharding brengt een aantal negatieve gevolgen met zich mee voor mensen en dieren
- Ik toon het jullie aan de hand van 2 voorbeelden

Dit leidt tot tal van negatieve gevolgen voor mens en dier

Veel dieren worden slachtoffer in het verkeer.

Bron: Dieren onder de wielen

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

- Dit is een kaart van 'dieren onder de wielen'. Het is een online tool waar mensen dierlijke verkeersslachtoffers in kunnen melden. Zo krijg je een overzicht van waar zich knelpunten bevinden.
- De kaart links toont het aantal gemelde dierlijke verkeersslachtoffers in 1 jaar tijd in België. Daarop zien we dat Antwerpen erg 'oranje' kleurt. Dit toont meteen de noodzaak aan om er iets aan te doen.
- De kaart rechts is meer ingezoomd op ons projectgebied. We zien dat die dierlijke verkeersslachtoffers zich vaak langs de grote verkeersinfrastructuren, zoals de E313, bevinden.

Dit leidt tot tal van negatieve gevolgen voor mens en dier

Het aantal hittegolfdagen per jaar zal sterk toenemen in de toekomst.

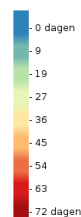

huidig

2050

2100

Provincie
Antwerpen

GROEN
KRUIS

Bron: Klimaatportaal Vlaanderen

4 - 16/06/2024

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

- Ook voor mensen zorgt de vele verharding in combinatie met het veranderend klimaat voor negatieve gevolgen
- Op het klimaatportaal Vlaanderen kan je voorspellingen terugvinden van bijvoorbeeld het aantal hittegolfdagen per jaar
- We moeten ons dan ook wapenen tegen deze (vaststaande) evolutie en zorgen dat er voldoende verkoeling binnen en tussen de hitte-eilanden ontstaat.

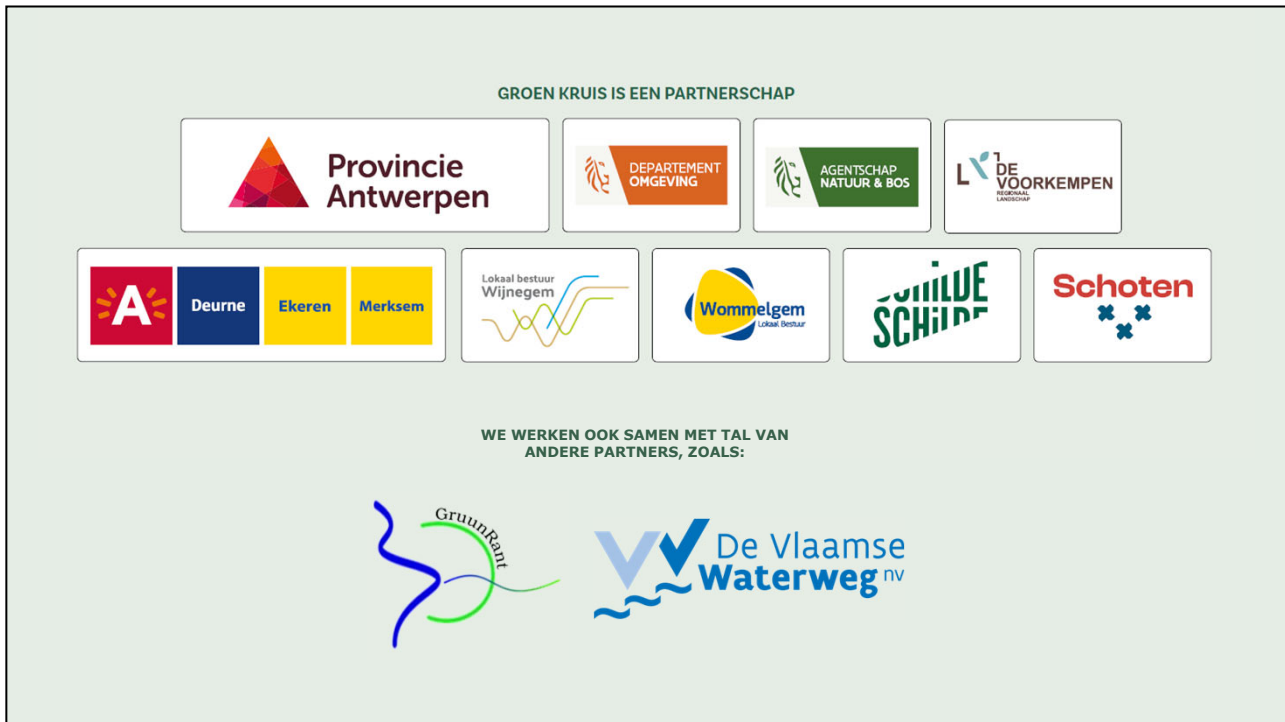
**Deze uitdagingen pakken
we aan in het
gebiedsprogramma**

**GROEN
KRUIS**

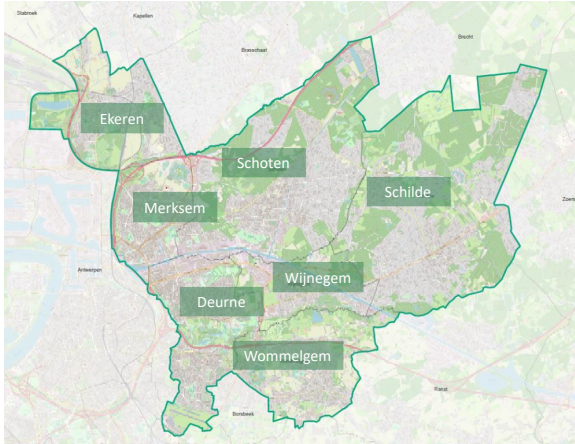
Toelichting door gedeputeerde Lemmens

- Gelukkig kunnen we werken aan een oplossing
- Om deze uitdagingen aan te pakken sloegen we de handen in elkaar met heel wat partners in het gebiedsprogramma Groen Kruis

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

- Groen Kruis is een partnerschap
- We hebben enerzijds een heleboel 'vaste partners'
 - Zoals de districten Deurne, Ekeren en Merksem en de gemeenten Wijnegem, Wommelgem, Schilde en Schoten
 - Ook Vlaamse instanties zoals Departement Omgeving en Agentschap Natuur en Bos werken mee
 - En ook het Regionaal Landschap de Voorkepen werkt mee, vaak voor de uitvoering van specifieke projecten
- Daarnaast werken we ook samen met variabele 'projectpartners'
 - Zoals GruunRant, met wie we onder andere samen wandelroutes uitstippelden
 - Of zoals De Vlaamse Waterweg die de ecostrook op de Hoogmolenbrug realiseerden

Sinds 2018 gaan we samen in de noordoostelijke rand van Antwerpen aan de slag om:

- Infrastructuur voor open-ruimteverbindingen uit te bouwen
- Toegankelijke, klimaatrobuuste en biodiverse open ruimte te creëren
- Te streven naar 'de juiste functie op de juiste plaats' ter bescherming van de open ruimte

Provincie
Antwerpen

GROEN
KRUIS

7 - 16/06/2024

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

Met al deze partners werk we sinds 2018 samen om een aantal doelstellingen te verwezenlijken:

- We creëren verbindingen tussen open-ruimtegebieden. Waar nodig zorgen we bij deze verbindingen voor de aanleg van de gepaste infrastructuur. Denk daarbij aan doorgangen via tunnels, bruggen, ecostroken en dergelijke.
- We creëren bijkomende open ruimte, bijvoorbeeld door onthardingsprojecten. We zorgen ervoor dat deze nieuwe open ruimte zo wordt ingericht dat ze beter bestand is tegen extreme weersomstandigheden door klimaatverandering en dat ze een 'biodiverse thuis' biedt voor vele dier- en plantensoorten.
- Een belangrijke leidraad in het Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen is 'de juiste functie op de juiste plaats'. Met Groen Kruis kijken we daar actief naar kansen. Denk bijvoorbeeld aan een bedrijventerrein midden in het groen, dat daar eigenlijk niet echt thuishoort en omwille van mobiliteit en

bereikbaarheid beter naar een andere locatie verhuist. De vrijgekomen zone kunnen we dan doen aansluiten bij de omringende natuur. Daar worden zowel het bedrijventerrein als de open ruimte beter van.

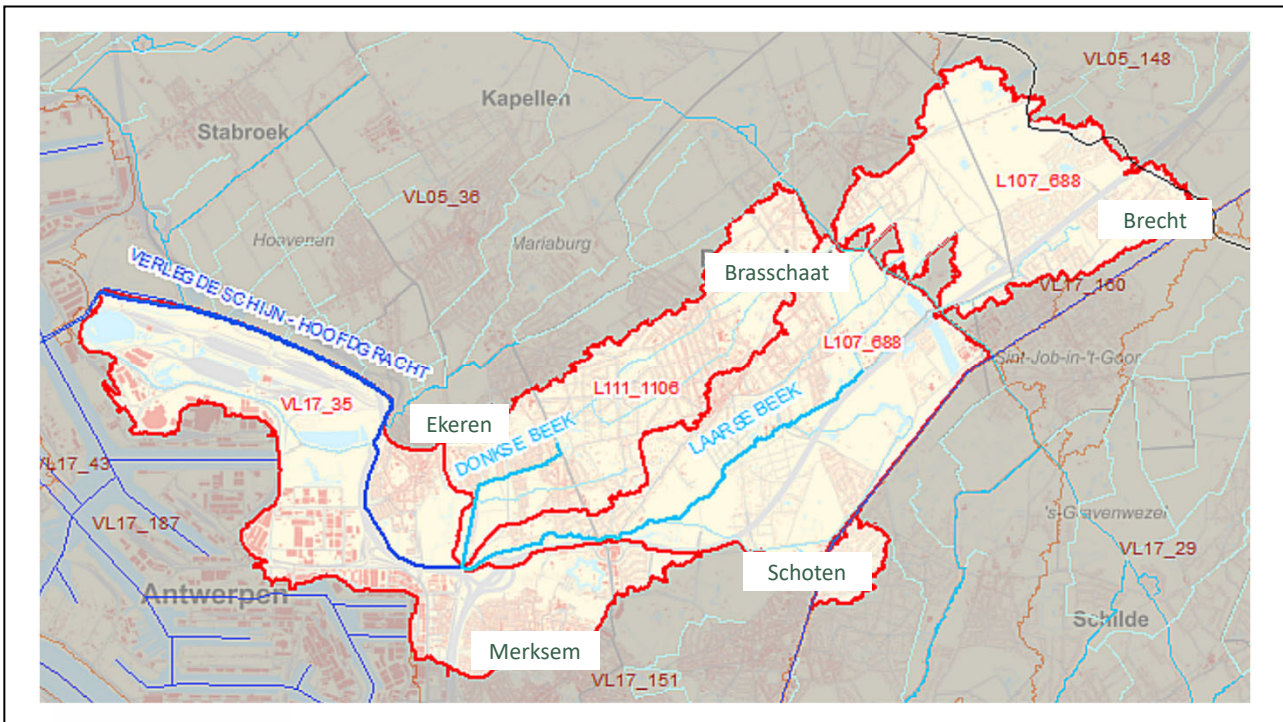

Voorbeeldproject

Vallei van de Laarse Beek

Toelichting door gedeputeerde Lemmens

- Een voorbeeld dat dit alles mooi illustreert is onze aanpak in de vallei van de Laarse Beek.
- Justine zal kort toelichten hoe we in dit valleigebied met Groen Kruis aan de slag gaan.

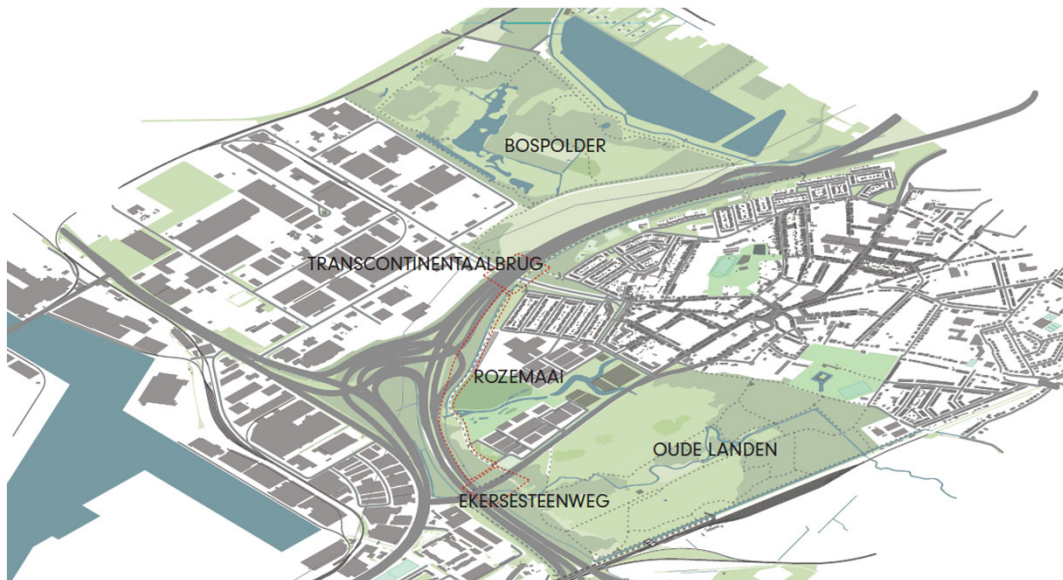

Vanaf hier toelichting door Justine

- De Laarse Beek ontspringt in Brecht, loopt grotendeels op de grens van Brasschaat en Schoten en mondt uit in het Groot Schijn.
- In het bredere valleigebied zijn er al heel wat projecten lopend en worden ook nog heel wat projecten opgestart.
- Ik geef een aantal voorbeelden.

Ontwerpend onderzoek Bospolder – Oude Landen

Afgerond

16/06/2024

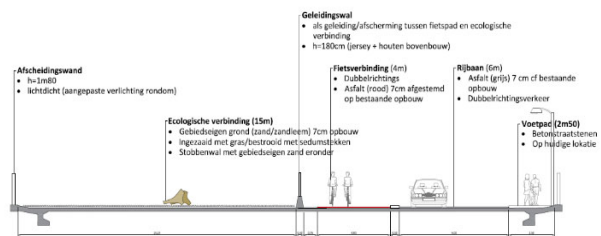
Toelichting door Justine

- Ik start bij het benedenstrooms gebied aan Oude Landen.
- Provincie Antwerpen liet een ontwerpend onderzoek uitvoeren door studiebureau Antea om ontwerpend na te gaan hoe de natuurgebieden Bospolder en Oude Landen met elkaar verbonden zouden kunnen worden.
- Vandaag worden deze grote en waardevolle natuurgebieden namelijk van elkaar afgescheiden door de drukke A12 en de Ekersesteenweg
- Er kwam heel veel verschillende maatregelen uit naar voor, voor verschillende diergroepen: vleermuizen, landdieren, waterdieren.
- Met twee van de grotere maatregelen die voorgesteld werden, zijn we vandaag volop aan de slag.

Ontwerpend onderzoek Bospolder – Oude Landen

Omvormen Transcontinentaalbrug tot bermbrug

Lopend

Provincie
Antwerpen

GROEN
KRUIS

12 - 16/06/2024

Toelichting door Justine

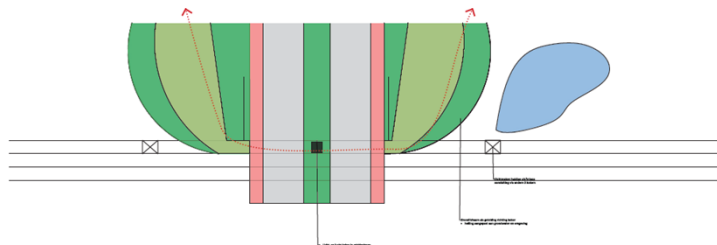
- De eerste is de Transcontinentaalbrug.
- Het is een brug van ongeveer 30 meter breed, die over de A12 gaat en de haven met het centrum van Ekeren verbindt.
- Deze is eigenlijk te breed voor het auto- en vrachtverkeer dat de brug vandaag slechts gebruikt. Bovendien is het ook niet wenselijk dat vrachtverkeer deze brug gebruikt en zo in het centrum van Ekeren terecht komt.
- Er werd een ontwerp opgemaakt om deze brug om te vormen tot bermbrug. De helft van de brug zou omgebouwd kunnen worden tot een ecologische verbinding. Dan is er nog ruimte genoeg voor autoverkeer en een veilig fietspad en voetpad.
- Dit project werd geselecteerd als quick win binnen De Nieuwe Rand, een ander groot project in de regio waarmee we nauw samenwerken.
- Agentschap Wegen en Verkeer is daardoor nu volop bezig met de stabiliteitsstudie. Er zijn een aantal staalnames en opmetingen ter plaatse gebeurd en nu wordt berekend welke belasting mogelijk is op de brug.
- Als er een definitieve goedkeuring en aangepast ontwerp komt vanuit

deze stabiliteitsstudie, zal Agentschap Wegen en Verkeer kijken of dit op hun investeringsprogramma kan opgenomen worden en uitgevoerd worden.

Ontwerpend onderzoek Bospolder – Oude Landen

Openleggen Schijnkoker

Lopend

SCHETSONTWERP OPENLEGGEN ALS BEEK

Provincie
Antwerpen

GROEN
KRUIS

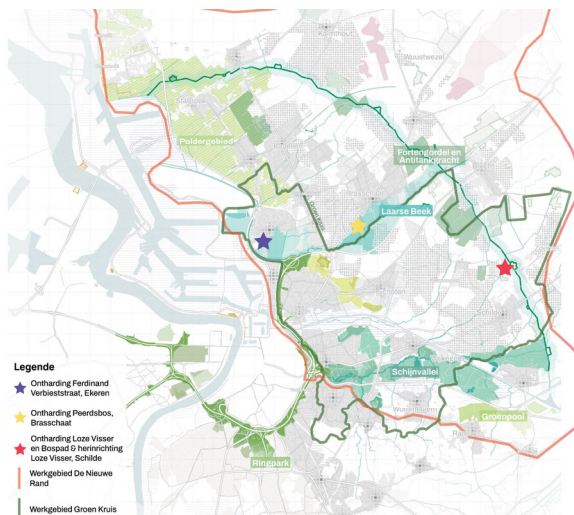
13 - 16/06/2024

Toelichting door Justine

- Een tweede voorstel dat uit het ontwerpend onderzoek kwam, gaat over het openleggen van de Schijnkoker, die parallel loopt aan de A12 en eigenlijk ondergronds Bospolder en Oude Landen al met elkaar verbindt.
- In dat geval zou het Groot Schijn niet alleen als verbinding voor dieren kunnen dienen, maar ook meer water kunnen opvangen.
- In opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij wordt momenteel een technische studie uitgevoerd om te kijken of de openlegging overal mogelijk is: is er voldoende plaats, hoe stijl/gradueel kunnen de oevers overal zijn, zorgt de openlegging niet voor waterproblemen elders, enzovoort.
- We verwachten hier in de loop van de zomer uitsluitsel over te krijgen en kunnen dan toewerken naar een definitief en uitvoerbaar ontwerp

Gebiedsdeal Droogte 'De Antwerpse Rand Onthardt'

Lopend

- Samenwerking Groen Kruis & De Nieuwe Rand
- 1 miljoen euro subsidies van Departement Omgeving voor 3 projecten
 - Ontharding Ferdinand Verbieststraat
 - Ontharding Peerdsbos
 - Ontharding Loze Visser Schildstrand

14 - 16/06/2024

Toelichting door Justine

- Een volgend project dat ik graag kort toelicht is de Gebiedsdeal Droogte. Dit was een subsidieoproep vanuit het Vlaamse Departement Omgeving. De bedoeling was om een bundeling van projecten in te dienen die een oplossing bieden voor droogte- en of wateroverlast.
- We hebben de aanvraag ingediend samen met De Nieuwe Rand en hebben 1 miljoen euro subsidie kunnen binnenhalen voor 3 verschillende projecten.
- Twee daarvan in het valleigebied van de Laarse Beek: namelijk de ontharding van de Ferdinand Verbieststraat in Ekeren en de herinrichting en ontharding van een parking in het Peerdsbos.

Lopend

Natuurinrichting De Zwaan

- Trekkers: Schoten & Regionaal Landschap de Voorkempen
- Subsidies van Provincie Antwerpen, Pidpa en Agentschap Natuur en Bos

15 - 16/06/2024

Toelichting door Justine

- Een ander mooi project dat volop lopend is, is de natuurinrichting De Zwaan, naast de E10-plas in Schoten.
- Een heel mooi project op initiatief van gemeente Schoten en in samenwerking met Regionaal Landschap de Voorkempen en Groen Kruis.
- Als Provincie financieren we mee dit project en we dienden ook een aanvraag in voor een 'projectsubsidie natuur' bij het Agentschap Natuur en Bos, die positief beoordeeld werd.

Zuidelijke verbinding - Brechtsebaan

In opstart

- Opstart ontwerp onderzoek ecologische en recreatieve ontsnippering
- Brechtsebaan & Horstebaan in Schoten
- Houtlaan ten noorden van Albertkanaal in Wijnegem en Schilde

16 - 16/06/2024

Toelichting door Justine

- Net onder die natuurinrichting, aan de andere kant van de Brechtsebaan kocht Schoten ook recent een bosje aan. Dat een belangrijk verbindingswaarde heeft om het toekomstige park De Zwaan ecologisch te verbinden met meer zuidelijke natuurgebieden.
- De enige resterende barrière is daar nog de Brechtsebaan.
- Daar starten we in 2024 nog een ontwerp onderzoek voor op. Er zal ontwerpmatig gekeken worden hoe daar een ecologische en ook recreatieve verbinding gemaakt kan worden. De studie zal ook de Horstebaan en de Houtlaan ten noorden van het Albertkanaal onder de loep nemen.

Opmaak actieplan en ontwerpen voor de Laarse Beek

In opstart

- Er liggen nog heel wat uitdagingen en kansen in het valleigebied
- Droogte: wordt aangepakt door provinciale dienst Integraal Waterbeleid
- Ecologische en recreatieve ontsnippering, ruimte voor water, ... → opmaak van een globaal actieplan + 3 ontwerpen voor concrete projecten

17 - 16/06/2024

Toelichting door Justine

- De vorige projecten tonen aan dat er al heel wat loopt in het valleigebied van de Laarse Beek
- Toch liggen er nog heel wat uitdagingen en kansen om mee aan de slag te gaan.
- Het valleigebied kampt in de zomer sterk met droogteproblemen. De provinciale dienst Integraal waterbeleid start daar een project rond op om maatregelen te nemen die dit kunnen verhelpen.
- Vanuit Groen Kruis maken we daarnaast in 2024 nog een actieplan op voor het volledige valleigebied: we onderzoeken waar nog kansen liggen voor waterbuffering, ecologische en recreatieve ontsnippering. Ter hoogte van Kleine Bareel, aan de Bredabaan, bijvoorbeeld, ligt nog een groot knelpunt. We laten ook 3 concrete ontwerpen opmaken die nadien uitgevoerd kunnen worden.
- Zo kan de Laarse Beek uitgroeien tot een volwaardige verbinding tussen Bospolder, Peerdsbos en E10-plas en kan het een plek worden waar mensen ook in alle comfort en rust van die mooie natuurwaarden kunnen genieten.

GROEN KRUIS

Toelichting door Justine

- Daarmee zijn we aangekomen bij het einde van de presentatie
- Ik wil nog meegeven dat Laarse Beek slechts één van de gebieden is waar we met Groen Kruis rond werken
- Daarnaast lopen er nog tal van projecten en zijn er ook nog heel wat ideeën voor toekomstige projecten
- Dat is natuurlijk enkel mogelijk door medewerking van alle professionele partners in het gebied, als ook de vele vrijwilligers. Dus daar wil ik iedereen die meewerkt oprecht voor bedanken.